

ఫైలు చేత్తో వట్టుకని నిరనంగా గుమ్మంలో అడుగు పెట్టాడు శంకరం.

హాల్లో వడక కుర్చీలో కూర్చుని పేవరు చదువుకుంటున్న తండ్రి రామకృష్ణయ్య, గడవ నానుకుని కూర్చుని చేటలోని బియ్యంలో రాళ్లెరుతున్న జానకమ్మ అతని రాక కోసమే అత్యుత్సాహంతో ఎదురు చూస్తున్నారు.

కొడుకు మొహంలో కనిపిస్తున్న నిరాశ, నిస్సహాయతను గమనించగానే అర్థమై పోయినా అడగకుండా ఉండలేక పోయారు.

“ఎమైంది ఇంటర్యూ?”

గత ఏడెనిమిదేళ్లుగా ఈ ప్రశ్నకు నమాధానం చెప్పి, చెప్పి విసిగి పోయిన శంకరం వినురుగా తలెత్తి చూశాడు.

“ఎముందీ? ఉత్తర, దక్షిణాల వరుగు వందెంలో మన దెప్పుడూ వెనుక స్థానమే. ఫస్టు క్లాసులూ, గోల్డ్ మెడల్స్ ఎవరికి కావాలి?”

“ఏం చేస్తాం? ఇంకా మన కా అదృష్టం కలసి రాలేదు.” ఓదారుగా అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

“లేదు నాన్నా! పాతిక వేలుమనవి కాదనుకుంటే, ఉద్యోగ దేవత రేపిపాటికి మన గుమ్మంలో ఉంటుంది.”

“అదేమిటి?” తెల్లబోయి చూశాడు ఆ పూర్వకాలం తండ్రి.

“అవును నాన్నా! ఇంటర్యూ బోర్డులో మా ఫ్రైండ్ వాను బావగారు ఉన్నారు. మనకి కాబట్టి పాతిక వేలు ఇవ్వగలిగితే ఉద్యోగం వచ్చే ఏర్పాటు చేస్తానన్నారు. కావాలంటే నెల రోజుల పాటు రిజిస్ట్రేషన్ అవు చేస్తానన్నారు.” అశగా చూశాడు శంకరం.

శంకరయ్య
డా॥ పి. రోజుకుమారి

“హుఁ! పాతిక వేలు.” నిట్టూర్చాడు రామకృష్ణయ్య” నిజానికా పాతిక వేలే ఉంటే మీ అక్కని ఎనాడో అత్త వారింటికి సాగనంపి ఉండే వాడిని, ఎక్కడ నుండి తీసుకు రాగలం పాతిక వేలు? మరో ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించ వచ్చును లే.”

“అ! మరో ఆరు నెలల్లో ప్రభుత్వోద్యోగానికి వయః పరిమితి దాటి పోతుంది. అప్పుడిక ఏ రైలు క్రిందే తలపెట్టడం తప్ప వేరే దారి లేదు.” విసురుగా లోవలకు నడిచాడు శంకరం.

అంత వరకూ తండ్రి కొడుకుల మాటలను వింటూన్న జానకమ్మలో చలనం వచ్చింది.

“మితో ఉద్యోగం చేసిన వాళ్లు ఎంత మంది లక్షలు వెనకేసుకో లేదు. హాయిగా సారె, చీరెలతో కూతుళ్లను అత్తవారిళ్లకు సాగనంపారు. కొడుకులకు డొనేషన్లు కట్టి ఇంజనీర్లనూ, డాక్టర్లనూ చేశారు. మీరు మాత్రం, మీ చేతగాని తనానికి నీతి, నియమాలనే బురఖా తగిలించుకుని పిల్లలకు భవిష్యత్తు లేకుండా చేశారు. అంతే లెండి వుణ్ణం కొద్ది వురుమడు, దానం కొద్ది బిడ్డలు” అని, “ఏ జన్మలోనో మహా పాపం చేసి ఉంటాను. అంతా నా ఖర్చు” చేతగాని ఉక్రోశంతో ఒక్కసారిగా బావురు మంటూ వంటింట్లోకి వెళ్లిపోయింది.

చేయని నేరానికి ఉరి శిక్ష వద్ద ఖైదీలా నిస్సహాయంగా నిలబడి పోయాడు రామకృష్ణయ్య.

•••••

రాత్రి ఎంతకూ కన్నుమూత బడలేదు రామకృష్ణయ్యకు. భార్య కొడుకూ మాటలే మనసులో మెదలగా, మననంత అల్ల కళ్లలోంగా ఉంది.

పాతిక వేలు సంపాదించగలిగితే కొడుకు ఉద్యోగస్తుడవుతాడు.

కానీ, నెల రోజుల్లో పాతిక వేలు ఎక్కడ నుండి తీసుకు రాగలడు?

ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి, వ్యాపారాలు చేసుకోవడానికి, ఆఖరికి ఉన్నత విద్య కోసం విదేశాలు వెళ్లే వారికి అప్పులు ఇస్తున్నామనే జాతీయ బ్యాంకులు, ఉద్యోగాలకు లంచం ఇవ్వడానికి కూడా ‘లోన్’ ఇచ్చే సౌకర్యం కలిగిస్తే ఎంత బాగుంటుంది?

మనసులోనూ, బయటా ఆవరించుకుని ఉన్న చీకటిని చీల్చుకుంటూ వినిపిస్తోంది నన్నుగా భార్య ఎదుస్తున్న శబ్దం.

భార్యను ఓదార్చే సాహసం చెయ్యలేని రామకృష్ణయ్యలో ఆలోచనలు అలా సాగిపోతూనే ఉన్నాయి.

నిముషాలు గంటలుగా కాలమూ అలా సాగిపోతూనే ఉంది.

•••••

“బాబూ శంకరం! ఒక్కసారి డాక్టరు గారి దగ్గరికి వెళ్లి వద్దాం. సాయం వస్తావా?”

న్యూస్ పేపరులో ‘వాంటెడ్ కాలమ్మ’ చూస్తున్న శంకరం తండ్రి మాటలకు ఒక్కసారి తలెత్తి చూశాడు.

“ఏమైంది?” అత్యతగా అడిగాడు.

“ఏం లేదు. రాత్రి భోజనం అరిగినట్లు లేదు. పైగా కాళ్ల నొప్పులు...” అంటున్న తండ్రి వైపు

జాగువుగా చూశాడు.

అంటే....! రాత్రి తన దారిన తాను హాయిగా భోజనం చేసి వడుకున్నాడన్నమాట. పైగా తిన్నది జీర్ణం కాలేదట.

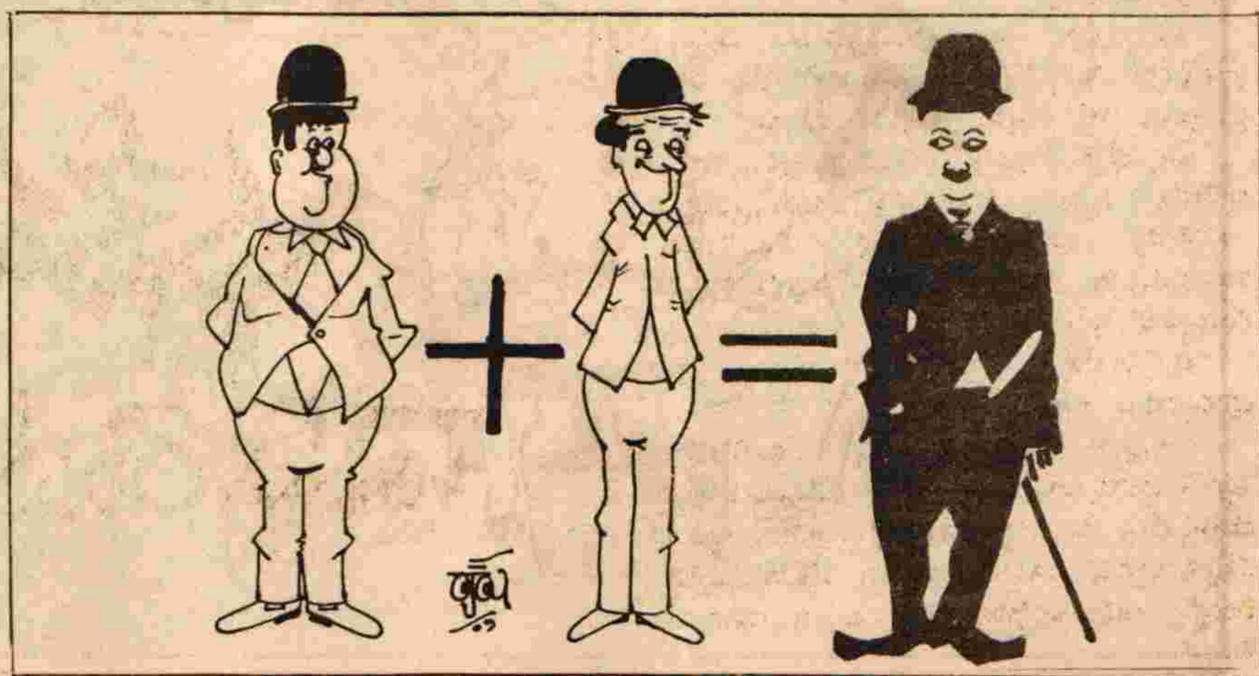
ఛ! ఏం మనిషి? ఉద్యోగం లేక కొడుకూ, అత్తవారింటికి వెళ్లే అవకాశం లేక కూతురూ అల్లాడి పోతుంటే, వారిద్దరినీ చూసి దిక్కుతోచక అమ్మ విలవిలలాడి పోతుంటే, ఈయనగారు తన వైద్యం కోసం వెంపర్లాడి పోతున్నాడంటే, ఇక ఏమనుకోవాలి?

“ఏరా! వస్తున్నావా? నన్ను ఒంటరిగానే వెళ్లమంటావా?” తండ్రి మాటలలోని సీరియస్ నెస్ని గమనించిన శంకరం పేవరు అక్కడే వడేసి తండ్రిని అనుసరించాడు అయిష్టంగానే.

వారిద్దరి మాటలూ వింటున్న జానకమ్మ వారు వెళ్లిన వైపు ఆయోమయంగా చూస్తూ నిలబడి పోయింది.

•••••

‘కొండ నాలుకకు మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక

పూడి పోయిందని’, రామకృష్ణయ్య కాళ్ల పీకుడికి ఇంజక్షన్ చేయించుకుంటే, అదికాస్తా ఇన్జెక్షన్ అయి, కోతి వుండు బ్రహ్మరాక్షసి అయింది.

ఇన్జెక్షన్ వస్తే వచ్చింది కానీ, డాక్టరు గారి మీద వినియోగదారుల ఫోరంలో కేసు వేద్దామనుకున్నాడు నష్ట పరిహారం కోసం. లాయర్ వేణుని సంప్రదించి, అతగాడు తన వాక్యాతుర్యంతో కేసు కోర్టుకి వెళ్లనవసరం లేకుండానే సెటిల్ చేశాడు.

డాక్టరు గారి వద్ద నుండి ముప్పై వేలు వసూలు చేసి, అయిదు వేలు తన ఫీజు నిర్వహణమాటంగా వసూలు చేశాడు.

అన్న మాట ప్రకారం పాతికవేలూ వుచ్చుకుని శంకరానికి అపాయింటుమెంటు ఆర్డరు ఇచ్చాడు వాను బావగారు.

•••••

అది రోజూ ఉదయం నిద్ర లేచేసరికి రామకృష్ణయ్యకు ఒళ్లంతా ఏమిటో బరువుగా అనిపించింది.

బ్రష్ చేతిలోకి తీసుకునే సరికి తెలిసింది. దవడ కండరాలు బిగుసుకు పోయాయని.

ఏమైందో అర్థం కాక భార్యను పిలవాలనుకునేంతలోనే, ఒళ్లంతా బిగుసుకు పోయి, ఒక్క సారిగా కుప్పకూలి పోయాడు.

శంకరం కంగారుగా డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకు వెళ్లాడు.

•••••

“అయ్యా సారీ! ఇది ధనుర్యాతం. వెంటనే జనరల్ హాస్పిటల్ కు తీసుకు వెళ్లండి.” డాక్టరు మాటలకు తలమీద విడుగు వడినట్లయింది శంకరానికి.

ఎక్కడి జనరల్ హాస్పిటల్. నలభై మైళ్ల దూరంలో ఉన్న హాస్పిటల్ కి తీసుకువెళ్లడం ఎలా? ఈ లోగా మరింత ప్రమాదం కదూ! ఇది వరకు తన ఫ్రెండ్ సురేష్ అన్నగారికి ధనుర్యాతం వస్తే, ఈ డాక్టరు గారే వైద్యం చేశారన్న విషయం గుర్తుకు వచ్చి, వైద్యం చేయమని ప్రాధేయవద్దాడు శంకరం.

“అయ్యా సారీ! కండిషన్ సీరియస్ గా ఉంది.

తీరా అడ్మిట్ చేసుకున్న తరువాత ఈయనకేమైనా అయితే, నాగతి ఏమిటి? ఒకసారి అయిన అనుభవం చాలు. వెంటనే జనరల్ హాస్పిటల్ కి తీసుకు వెళ్ళండి."

ఎంతగా ప్రాధేయవడినా డాక్టరు రాతి గుండె కరగ లేదు.

చివరికి టాక్సీలో తండ్రిని తీసుకుని బయలు దేరాడు.

కానీ, మధ్య దారిలోనే తండ్రికి నూరేళ్ళూ నిండిపోయాయి.

● ● ● ●

ఎదురుగా పాడె మీదనున్న తండ్రి కన్నీటి తెరల మధ్య మనక మనకగా కనిపిస్తున్నాడు.

శంకరం మననంతా శూన్యంగా ఉంది. లోవలి సుండి, తల్లి, అక్కా చేస్తున్న రోదన ధ్వనులతో మనసు చిల్లులు వడుతోంది.

"పావం! నిన్నటి దాకా మనిషి పిడుగులా తీరుగుతూ ఉండేవాడు. ఎంతలో మృత్యువు తోసుకొచ్చింది?"

"అనవసరంగా పెద్దాసువత్రికి ప్రయాణం చేసి అలస్యం చేశారు. ముందే మన డాక్టరు గారి చేత వైద్యం చేయించి ఉంటే బ్రతికేవాడేమో?"

"ధనుర్యాతం, ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నాడని డాక్టరు గారే పెద్దాసువత్రికి తీసుకు పొమ్మన్నారట కదా!"

'ధనుర్యాతం వచ్చిన వాళ్ళు ఎంతమంది డాక్టరు గారి దగ్గర వైద్యం చేయించుకుని బ్రతికి బయట వడలేదు. ఆయన దగ్గరకు వెళ్లే సరికి పరిస్థితి చెయిదాటి పోయి ఉంటుంది"

"అదేం కాదులే. ఈ మధ్య ఏదో ఇంజక్షన్ చేయించుకుంటే, ఏకటించినట్టే. అందుకని డాక్టరు గారి మీద కేసు పెట్టి నష్టపరిహారం వసూలు చేసుకున్నాడట రామకృష్ణయ్య. ఆ కోసం మనసులో పెట్టుకుని"

వెనుక నుండి ఉండి ఉండి మాటలు వినబడుతున్నాయి.

నిజంగా డాక్టర్ వెంటనే వైద్యం చేసి ఉంటే నాన్న బతికి ఉండేవాడేమో!

ఎంతగా ప్రాధేయవడినా డాక్టరు గారి మనసు కరగలేదే?

"ఒకసారి అయిన అనుభవం చాలు! చూస్తూ చూస్తూ మరోసారి రిస్క్ తీసుకోలేను" అన్న డాక్టరు గారి మాటలు మనసులో మెదిలాయి.

నిజంగా డాక్టరు దగ్గర నష్టపరిహారం తీసుకోవడమే తమ పొరపాటా?

మరి డాక్టరుగారి పొరపాటుకి నాన్న శారీరకంగా అంత బాధపడ్డాడే! దానికి నష్టపరిహారం కోరడం కూడా తప్పేనా?

ఆలోచించే శక్తి లేని మనసుతో యాంత్రికంగా తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తున్నాడు శంకరం.

** ** *

కొలం ఎవరి కోసమూ ఆగదు. ఎవరి సుఖ దుఃఖాలతోనూ దానికి నిమిత్తం లేదు.

బంధుమిత్రులంతా ఎవరి దారిన వారు వెళ్లిపోయారు. రామకృష్ణయ్య లేని లోటుకి అలవాటు వడుతున్నారు.

"శంకరం! గుడ్ న్యూస్!" నంతోపాగా లోవలకు వచ్చాడు వేణు.

అన్యాయానికి ప్రతికంగా నల్లకోటులో వేణు.

కాదు, కాదు - అన్యాయాన్ని ఎదిరించి న్యాయాన్ని రక్షించవలసిన న్యాయవాది.

తన వాక్యాతుర్యంతో నాన్న కేసును కన్యూమర్స్ కోర్టుకి కూడా వెళ్లనక్కరలేకుండానే డాక్టరు వద్ద నుండి డబ్బు వసూలు చేసి తనకు ఉద్యోగ దానం చేసిన మిత్రుడు.

"నే నంతా కనుక్కున్నానయ్యా! మీ నాన్నగారికి ధనుర్యాతం రావడానికి డాక్టరు గా రిచ్చిన ఇంజక్షన్ కారణం కావచ్చునట. ఈసారి మనం డైరెక్ట్ గా కన్యూమర్స్ కోర్టులో కేసు వేస్తే, లక్ష రూపాయల వరకూ నష్టపరిహారాన్ని రాబట్టుకోవచ్చు."

'లక్ష రూపాయలు!' శంకరం మనసు ఒక్కసారిగా ఊహలోకంలోకి వెళ్లిపోయింది.

నిజంగా లక్ష రూపాయలే వస్తే బకాయివడ్డ కట్టం సొమ్ము ఇచ్చి అక్కను సారె చీరలతో అత్తవారింటికి అంపకం పెట్టవచ్చు.

మిగిలిన సొమ్ముతో ఏదైనా సైడ్ బిజినెస్ పెడితే? అంతకంటే షేర్స్ తీసుకుంటే మంచిదేమో!

ఏది ఏమైనా తమ దరిద్రం శాశ్వతంగా దూరమైపోతుంది. ఇన్నాళ్లకు తమకు మంచి రోజులు వస్తున్నాయి. నాన్న బతికి ఉండగా అందించలేని సౌకర్యాలను చనిపోయి అందిస్తున్నాడు - అనుకున్నాడు శంకరం.

"బాబూ, లాయరు గారూ! ఇప్పటికే జరిగిన అనర్థం చాలు. ఇంకా పావం మూటగట్టుకోలేం. దయచేసి మమ్మల్ని. మా మానాన వదిలేయండి!" కన్నీళ్లతో చేతులు జోడించి నిలబడిన అమ్మ కళ్లబడేసరికి శంకరం ఊహచిత్రం ఒక్కసారిగా చెదిరిపోయింది.

మూల గదిలో వడి ఉండే అమ్మకు లాయరుగారి మాటలు ఎలా వినిపించాయో! ఇన్నాళ్లూ నాన్న నీతి నియమాలంటూ తమ అభివృద్ధికి అడ్డుగా నిలిచాడు. ఇప్పుడు అమ్మ కూడా!

"ఆడవాళ్ళు ఒట్టి సెంటిమెంటల్ పూర్వ! వాళ్లకు వ్యవహార జ్ఞానం ఏముంటుంది? నెమ్మది మీద ఆమెకు నచ్చజెప్పి, తరువాత ఆఫీసుకు రా! మాట్లాడుకుందాం!" రహస్యంగా శంకరానికి చెప్పి సెలవు తీసుకున్నాడు లాయర్ వేణు.

కానీ ఆడవాళ్లకు నచ్చవెవడం అంత తేలికా?

"అబ్బ! ఏమిటమ్మా, నీ చాదస్తం! సిరి రా మోకాలు అడ్డు పెట్టడమంటే ఇదే. నాన్న ఉద్యోగం చేసినంతకాలమూ నీతి, నియమాలంటూ మా భవిష్యత్తును మట్టిపాల్చు చేశాడు. కనీసం ఈ రకంగానైనా కలసివస్తోందని నంతోపాడుతుంటే ను వ్యలా అడ్డు తగులుతున్నావు. అనలు మా కోసం నాన్న ఏం చేశాడని?"

మాట పూర్తికాకుండానే శంకరం కళ్లముందు మెరుపులు కనిపించాయి.

అవునుమరి, పుట్టిన తరువాత తగిలిన మొదటి దెబ్బ, మండిపోతున్న చెంపకు చేయి చేర్చి వెర్రిగా తల్లినే చూస్తూండేపోయాడు.

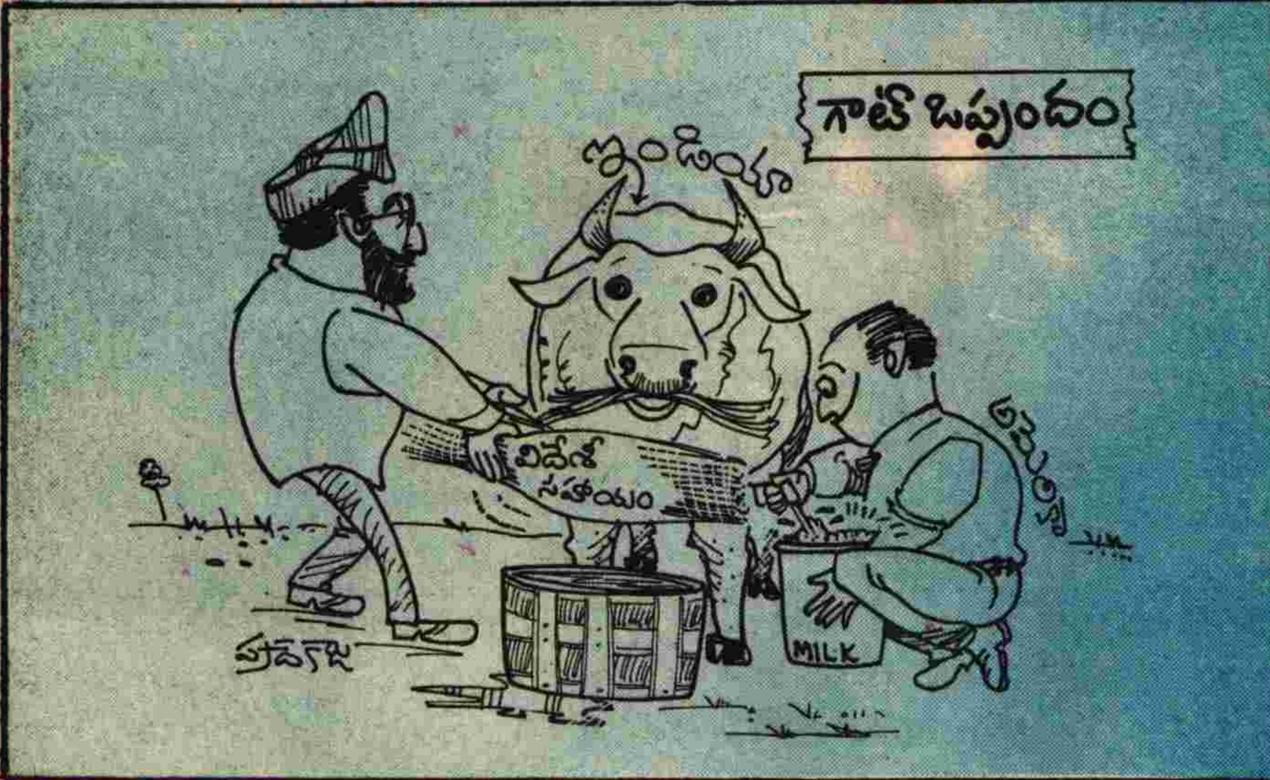
అమ్మ కళ్ళు నిప్పులు కక్కుతున్నాయి. మండుతున్న అగ్నిగోళంలా ఉంది.

"చీ! అప్రాచ్యుడ! నీ కోసం మీ నాన్న ఏం చెయ్యలేదురా! చివరికి తన ప్రాణాలనే నీ కోసం ధారపోశారు! అన లేం జరిగిందో నీ కేం తెలుసు?" అంటున్న అమ్మ మాటలకు తెల్లబోయాడు.

"నీకు జ్ఞాపకం ఉందా! ఆ రోజు ఇంటర్వ్యూ నుండి వచ్చిన సాయంత్రం పాతిక వేలు లంచం ఇస్తే నీకు ఉద్యోగం వస్తుందని చెప్పిన రోజు - ఆ రాత్రి మంచినీళ్ళు కూడా ముట్టలేదు మీ నాన్న. ఆ రాత్రి ఒక్క క్షణం కూడా కన్ను మూయలేదు.

తెల్లవారిన తరువాత డాక్టరు గారి దగ్గరకు బయలుదేరిన మీ నాన్న వైపు నువ్వు చూసిన చూపు నెను బతికి ఉండగా మరిచిపోలేను. మీ నాన్న ఒట్టి స్వార్థపరుడని అనుకున్నావు కదూ! నిన్ననడం ఎందుకులే! ఆయనతో ఇంతకాలం జీవితాన్ని వంచుకున్న నేనే ఆయన్ని సరిగా అర్థం చేసుకోలేకపోయాను.

"డాక్టరు గారి దగ్గరకు వెళ్లివచ్చిన మరునాటి ఉదయం ..."

నీళ్లు నిండిన జానకమ్మ కళ్ల ముందు ఆనాటి సంఘటన మెదిలింది.

ఆ రోజు

నిద్ర కళ్లతో పెరటి వైపు వచ్చిన జానకమ్మ గుమ్మంలోనే చిత్తరువులా నిలబడిపోయింది.

రాత్రి కురిసిన వర్షం నీరు గుంటలలో నిలిచి ఉంది.

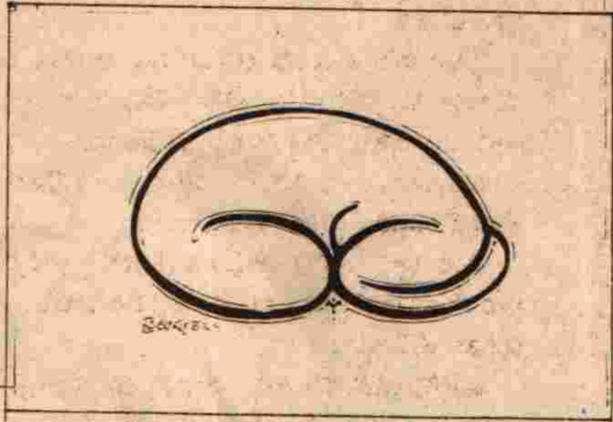
ఆ నీటిని సిరెంజ్ లోకి తీసుకుని తన చేతికి ఇంజెక్ట్ చేసుకుంటున్న భర్తను చూసి తెల్లబోయింది.

“అయ్యో! అయ్యో! అదేం వనండీ!” లబలబలాడుతున్న భార్యను చూసి, అవరాధిలా తలవంచుకున్నాడు రామకృష్ణయ్య.

“ఏమిటండీ, మీరు చేస్తున్న వని!” నిలదీస్తున్న భార్య నోరు మూసి లోవలకు తీసుకువచ్చాడు.

“శంకరానికి ఉద్యోగం రావాలంటే ఇంతకంటే వేరే మార్గం కనిపించలేదు” అంటున్న భర్త వైపు అయోమయంగా చూసింది. ‘తాటిచెట్టు ఎందుకు ఎక్కా వన్న’ సామెతలా ఉంది. ఒక్క క్షణం ఆయనగారికి మతి చలించిందేమో ననే అనుమానమూ రాకపోలేదు.

“మ రేం లేదు జానకీ! నిన్న డాక్టరుగారు చేసిన ఇంజెక్షన్ సెప్టిక్ అయిందనుకో! ఆయన

దగ్గర నష్టపరిహారం వనూలు చేసి ఆ డబ్బుతో శంకరానికి ఉద్యోగం సంపాదించవచ్చు.”

“అయ్యయ్యో! ఇ దెక్కడి అన్యాయమండీ!” జానకమ్మ కళ్ళ నీళ్ల వర్షంతమయింది.

“ఇలా అన్యాయంగా సంపాదించలేదనేగా ఇన్నాళ్లూ సాధిస్తూ వచ్చావు!” విచారంగా నవ్వాడు రామకృష్ణయ్య.

ఇన్నాళ్లూ అన్నమాటేమిటి, మొన్న తను అన్న మాటలు ...?

ఒక్క క్షణం జానకమ్మ మనసు వశ్రాత్రవంతో దహించుకుపోయింది.

“అయ్యో! వాడి కింకా ఉద్యోగం రాలేదన్న బాధతో ఏదో అంటే మాత్రం!”

“పావమో, వుణ్యమో నా కింతకంటే వేరే! మార్గం కనిపించలేదు, జానకీ! కనీసం ఈ

విధంగానైనా శంకరానికి ఉద్యోగం వస్తే వాడికి పెళ్లి చేసి, ఆ వచ్చిన కట్నం డబ్బుతో అమ్మాయిని అత్తవారింటికి వంపిస్తే మన బాధ్యత తీరిపోతుంది.”

“ఏమైనా వికటిస్తే!” భయంగా అంది జానకమ్మ.

“మ రేం భయం లేదు, జానకీ! ఇప్పుడు కొత్త మందులు ఎన్ని వచ్చాయనీ! అన్నట్లు ఈ విషయం మూడో కంటివాడికి తెలియకూడదు సుమా!”

“అనుకున్నట్లుగానే ఇంజెక్షన్ చేసిన చీమ చీము వట్టి చెయ్యి కుళ్లిపోవడం, నష్టపరిహారం తీసుకుని ఆ డబ్బుతో ని న్నొక ఉద్యోగస్తుడ్ని చేయటం - అన్నీ ఆయన అనుకున్నట్లుగానే జరిగాయి. పాపిష్టిదాన్ని ఆయన తెలివితేటలకు మురిసి ముక్కలయ్యాను.

“చెయ్యి బాగువడిందని సంతోషించానే! గాని, చేసిన పాపం ఇలా కాలనాగై కాటు వేస్తుందని మాత్రం ఊహించలేకపోయాను.” ఒక్కసారిగా బావురుమంది జానకమ్మ.

ఎంటున్న శంకరం కాళ్ల కింద భూమి కదిలిపోతున్న అనుభూతి.

ఇంటిముందు కూకటి వేళ్లతో కూలిపోయిన పటవృక్షం కళ్లముందు కనిపిస్తోంది.

నిత్యం మీ వంటలకు, ఘుమఘుమలాడే ఊరగాయలకు

అగ్ మార్క్

A.S. బ్రాండ్ పప్పునూనె మరియు **మేన్షన్ బ్రాండ్** నువ్వులనూనెలనే వాడండి.

80సంలకు పైగా ప్రసిద్ధిగాంచినది.

ఇప్పుడు ఎకానమి హ్యాక్లో కూడా లభిస్తుంది

అంటి సుబ్బన్న అండ్ కో సామర్లకోట, ఆంధ్రప్రదేశ్ | ESTD: 1910

బ్రాంచీలు: డా. ఉళ్ళక్కీ స్ట్రీట్, తెనాలి-1, ఫోన్: 3150 • 1-3-166, రాజామొదలియార్ స్ట్రీట్, కళాసిగూడ, సికింద్రాబాద్-3 ఫోన్: 76160
 డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మెస్సర్స్: మాజెటి వీర రాఘవయ్య, శోభనాద్రిలైను, విజయవాడ-1, ఫోన్: 423567 • మెస్సర్స్: ఇమ్మిడిశెట్టి రామకృష్ణయ్య సన్స్, బరంపురం-2, ఫోన్: 72043 • మెస్సర్స్: బాలాజీ ట్రైడింగ్ కంపెనీ, 25, లేక్ రోడ్, కలకత్తా-29 ఫోన్: 740941, 741960
 మెస్సర్స్: హీరా ట్రైడింగ్ కంపెనీ, గోలి మారి బజార్, జంషెద్పూర్ - 3 ఫోన్: 24846, 28944